Ideasta tuotteeksi

- tekstiilit ja kirjat kiertoon

Kiertoisa - kirjat ja tekstiilit kiertoon Savonlinnassa -hankkeen webinaari
24.3.2026 klo 9.00-11.00

Annariina Vaahtoluoto, Projektipäällikkö
Johanna Kärkkäinen, Projektiasiantuntija

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Savonlinnan Toimintakeskus materiaalivirran keskellä

- Savonlinnan Toimintakeskus vastaanottaa ja käsittelee vuosittain suuria määriä tavaraa.

- Toimintakeskukselle tulee jatkuvasti vaatteita ja kirjoja, jotka eivät sellaisenaan päädy myyntiin esimerkiksi tahrojen tai kulumien vuoksi. Näissä materiaaleissa on kuitenkin edelleen paljon käyttöpotentiaalia, ja niitä voidaan hyödyntää esimerkiksi tuunaamalla, korjaamalla tai jatkojalostamalla uusiksi tuotteiksi.

- Kiertoisa-hankkeen ydinajatuksena on keksiä kyseisille materiaaleille uusia käyttömahdollisuuksia yritysten tarpeet huomioiden.

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Materiaalimäärät konkretiana

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Tekstiilien määrät

Tekstiilejä tulee Toimintakeskukselle runsaasti lahjoituksina.

Vuonna 2025

Myytiin uudelleenkäyttöön:
27 409 tekstiiliä

Lajittelun jälkeen UFF:lle jatkokäsittelyyn:
115 785 kg tekstiilejä → 7700 jätesäkkiä tekstiilejä

→ Tämä kertoo, että poistotekstiilejä syntyy merkittäviä määriä, joille tarvitaan uusia käyttökohteita.

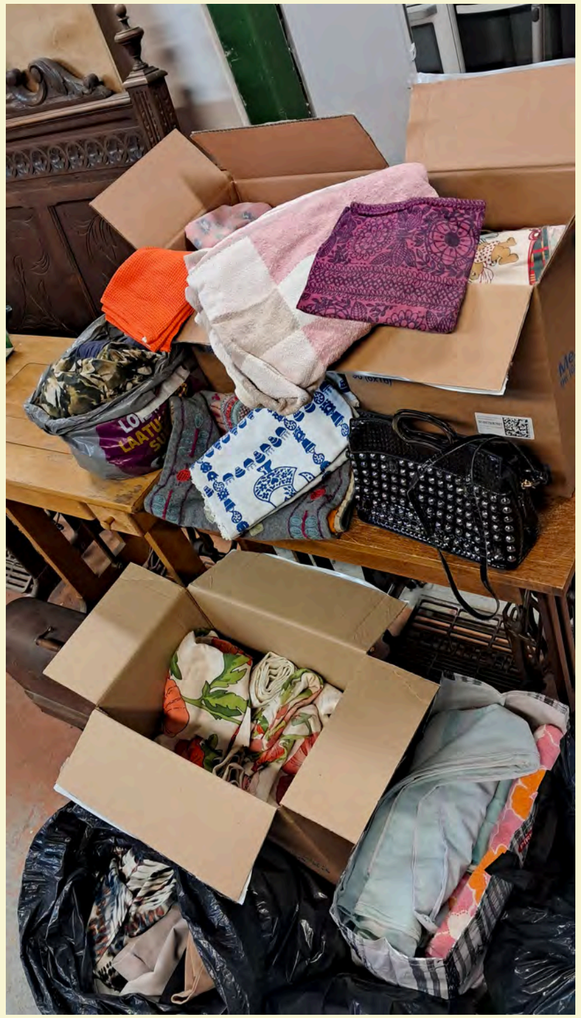

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Entä kirjat?

Kirjat kuuluvat tilastoinnissa pientavaroihin, ja niitä ei mitata erikseen

- Suuri osa päätyy uudelleenkäyttöön myyntiin myymälään ja verkkokauppaan
- Kiertoisan kautta kirjoja on myös tarjottu ja lahjoitettu mm. päiväkoteihin, sekä oppilaitoksiin
- Osa kirjoista ei kuitenkaan sovellu myyntiin, koska kirjat ovat todella huonossa kunnossa.

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Ideoista ratkaisuiksi

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Ideakilpailut

- Toteutimme hankkeessa useita ideakilpailuja mm. tapahtumien yhteydessä
- Kilpailuissa saimme erilaisia kirja-tai tekstiili-aiheisia ideoita.
- Osa hyvistä ideoista päätyivät toteutukseen, esim. Rättistuoteperheen muodossa

Kuva 1. Tulevaisuuden tekijät -Yrittäjyyden teemapäivä Samiedulla.
Kuva 2. Vaatteidenvaihto -tapahtuma Savonlinnan Xamkin kampuksella.
Kuva 3. Ideakilpailun juliste. Kilpailu toteuttiin Toimintakeskuksella.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMiEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Ideoita

Rahakätkö kaiverretuna kirjan sisälle

Kahvikupit neulatyynyinä

Vanhoista verhoista grillikatokseen hyttysverkko verhot

Autokorjaamoille siivousrättejä

Kirjoista voi askarrella joulukortteja ja joulukoristeita

Pyyhkeestä heatless curl patukka

Kirjoista pöytä

Uusi laukku farkuista

Kirjamurskasta öljyn imeytysjauhetta korjaamoihin

Makuupusseista toppahameita ulkoilijoille

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Rättis-tuotteet

- Toimarille tulee paljon “ei täydellisessä kunnossa” -olevia lakanoita, pyyhkeitä, t-paitoja jne. jotka eivät mene myyntiin. Halusimme kehittää kyseisistä materiaaleista uuden tuotteen: Rättispaalin, Rättiksen ja Rättisrullan

- Tuotteet sopivat hyvin siivousräteiksi, esim. autokorjaamolle.

- Suunnittelimme ja toteutimme Toimarille Rättispajan, jossa tuotteet valmistetaan. Lisäksi loimme selkeät kirjalliset ohjeet niin pajassa toimimiselle kuin itse tuotteiden tekemisille.

Kuvassa Rättispaali sekä Rättiksiä myynnissä Toimintakeskuksen myymälässä.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMiEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Rättis-tuotteet

Rättispaali sisältää 8 kg edestä poistoon meneviä t-paitoja, lakanoita ja froteepyyhkeitä.

Rättisrulla sisältää 30 kpl neliöiksi leikattuja lakanoita.

Rättis koostuu 50 kpl:sta neliöiksi leikatuista froteepyyhkeistä.

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Rättis-tuotteet

- Myydyin tuote on ollut Rättis, mutta myös Rättispaaleja on mennyt hyvin kaupaksi. Rättisrullaa ei ole mennyt yhtä hyvin kaupaksi.

- Aikavälillä 25.3.2025-12.3.2026 tehdyt Rättistuotteet:
  Rättispaali: 52 kpl
  Rättis: 77 kpl
  Rättisrulla 61 kpl

- Teimme pienempiä Rättispaali-näytepusseja, joita jaoimme Kerimäellä teollisuusyrityksiin

- Näytepussit otettiin ilolla vastaan, ja sitä kautta saimme kahdelta yritykseltä tuotetilauksen.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Uusiopaperi kirjojen sivuista

- Halusimme kehittää Toimarille tulevista ei myyntiin menevistä kirjoista uutta tuotetta.
- Toimintakeskuksella oli myös toive saada uusi etikettipohja omatuotantoon nykyisen pohjan tilalle.
- Lähdimme testaamaan uusiopaperin valmistusta vanhoista kirjoista. Ajatuksena että paperia voisi käyttää etiketteinä, korttipohjina tai muuhun vastaavaan.
- Toteutimme Paperipajan Toimintakeskuksen tiloihin ja aloitimme testaukset.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Uusiopaperi

- Testasimme paperin valmistusta eri menetelmin esim. lisäämällä väriaineita sekä kuivattuja kukkia/kasveja paperimassaan.
- Halusimme kokeilla paperin eri paksuutta → ohut paperi toimi hyvin tulostustarkoituksiin esim. joulukortteihin, paksumpi korttipohjina esim. askarteluun.
- Etiketteihin tarkoitettuun paperiin leimattiin leimasimella Toimintakeskuksen logo
- Ohut paperi toimisi hyvin myös tuotteissa liimattavana etikettinä.

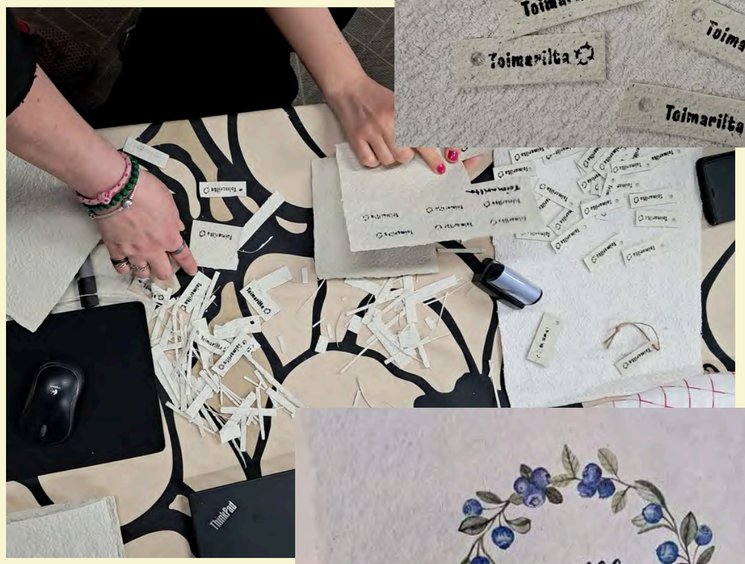

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMiEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Ohuemman ja paksumman sekä rouheamman uusipaperin erovaisuus tulostuksen jälkeen

Ohuelle ja sileälle uusiopaperille tulostus ja värit onnistuivat hyvin

Valmiita korttipohjapakkauksia menossa myyntiin

Joulukortit myynnissä myymälässä

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kirjojen sivujen hyödyntämisen haasteet

- Kirjojen sivut sisältävät erilaisia kemikaaleja, raskasmetalleja ja käsittelyaineita (esim. painovärit, liimat, PAH-yhdisteet)
- Materiaalit vaihtelevat paljon → laatu ei ole tasaista
- Kemikaalien poistaminen on haastavaa ja vaatii resursseja
- Osa käyttökohteista vaatii tarkkaa sääntelyä ja testauksia

- Esimerkiksi, kirjojen sivuja pohdittiin pensasmustikan maatuvaan kasvualustaan, mutta kemikaalit ja sääntely tekevät käytöstä haastavaa → edellyttää lisätutkimusta.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMiEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Yritysyhteistyön mahdollisuudet

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Poistotekstiilit yrityksen tuotannossa

- Olemme tehneet yhteistyötä Aseman Ompelimon Jaana Kuutin kanssa. Hänellä oli tarve käytetyille tekstiileille omassa vaate tuotannossaan.

- Tämän lisäksi hän halusi valmistaa keskiaika-asuja yhteistyössä toisen yrittäjän kanssa. Heillä oli suunnitteilla valmistaa asuja jotka sopivat v. 2025 vietettävään Olavinlinnan 500- vuotis juhlavuoteen.

- Keräsimme heidän tarpeisiin sopivia tekstiilejä ja asusteita.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMiEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Keskiajan Kierrossa

- Järjestimme yhdessä Xamkin osahankkeen, Aseman Ompelimon sekä Tuavihta Ay:n yrittäjien kanssa Keskiajan Kierrossa tilaisuuden.

- Tilaisuudessa Kiertoisa-hanke tiedotti kiertotaloudesta sekä yrittäjä Nana Kainulainen inspiroi ja innosti osallistujia hyödyntämään erilaisista kierrätysmateriaaleista keskiaikaisia asuja ja asusteita.

- Kiertoisa myös toi esille poistotekstiilejä, kirjoja sekä muita kierrätettyjä keskiaikaan sopivia esineitä, joita tilaisuuteen osallistuvat henkilöt voisivat hyödyntää omissa keskiaika-asuissa.

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kuvia Keskiajan Kierrossa-tapahtumasta 24.6.2025.

Alarivin vasemmassa kuvassa Nana Kainulaisen keskiaikaistyylinen kypärä, jonka osia on tehty mm. kirjan kansista.

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

PalaMix ja LakanaSet

- Halusimme jatkokehittää Aseman Ompelimolle menevää poistotekstiilimateriaalia niin, että sitä voisi jatkossa ostaa Toimintakeskukselta kuka vain.

- Kehitimme kaksi uutta tuotetta ja niille etiketit: pienemmän PalaMixin, jossa on erikokoisia tekstiilipaloja, sekä LakanaSetin, joka sisältää lakanoita ja tyynyliinoja. Pussien poistotekstiilisisältö on kätevä esimerkiksi erilaiseen askartelu-/taidetarpeisiin.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMiEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Inspiraatio & näkyvyys

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Tapahtumat & Kiertueet

- Nuori Kulttuuri Festivaali 2025- tapahtuma → Nuorten Dynamo tuottajaryhmä valmisti poistoon menevistä tekstiileistä asut tanssiesiintyjille.
- Vaatteiden- ja kirjojenvaihtotapahtuma Xamkin osahankkeen kanssa Savonlinnan Xamkin kampuksella.
- Sivu & Sauma -tapahtuma Savonlinnan pääkirjasto Joelissa
- Tulevaisuuden tekijät yrittäjyyden teemapäivä Samiedulla
- Kirjojen- ja tekstiilien hakupalvelu kierrokset Savonlinnan palvelukodeissa.
- Hyvin pyyhkii- kiertueet Savonlinnassa, Kerimäellä, Punkaharjulla, Savonrannassa.

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMIEDU

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Hyvin Pyyhkii -Kiertueella Savonrannalla

Sivu & Sauma -tapahtumasta

Jouluaskartelupajassa kansalaistorilla

Nuori kulttuuri festivaali 2025

Vaatteiden -ja kirjojenvaihto tapahtuma Xamkin kampuksella Savonlinnassa

Kiertoisa

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Savon maakuntaliitto

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS

SAMiEDU

XAMK
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Miksi lähteä mukaan?

Yritysyhteistyö tarjoaa mahdollisuuden hyödyntää edullista ja paikallista tekstiili- ja kirjamateriaalia sekä kehittää uusia tuotteita ja liiketoimintaa kiertotalouden pohjalta.

Samalla yritys voi vahvistaa vastuullista imagoaan ja erottautua markkinoilla. Mukaan pääsee helposti – pienikin kokeilu riittää alkuun, ja yhteistyötä voidaan rakentaa joustavasti yrityksen tarpeiden mukaan.

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMIEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kiitos kun kuuntelit!

Seuraava onnistunut kiertotaloustuote voi syntyä sinun yrityksessäsi – meillä on materiaalit, sinulla ideat.

Ollaan yhteyksissä

Annariina Vaahtoluoto
Projektipäällikkö
annariina.vaahtoluoto@toimarisln.fi

Johanna Kärkkäinen
Projektiasiantuntija
johanna.karkkainen@toimarisln.fi

Kiertoisa
Euroopan unionin osarahoittama
Etelä-Savon maakuntaliitto
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
SAMiEDU
XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu